

*В.І. Біда, О.М. Дорошенко, В.І. Радько, П.В. Леоненко, С.М. Клочан,
П.О. Гурін, О.А. Омельяненко, І.І. Паливода, Р.Г. Оснач, А.В. Пальчиков, С.М. Германчук*

Сучасні аспекти підготовки лікарів-стоматологів-ортопедів у системі післядипломної освіти

Інститут стоматології НМАПО ім. П.Л. Шупика, м. Київ, Україна

Вступ. Головним завданням безперервної післядипломної освіти лікарів стоматологів-ортопедів на сучасному етапі є високоякісне навчання, орієнтоване на кінцеву мету – підвищення рівня професійної компетентності лікарів, що є загальноприйнятим у світовій практиці.

Мета: аналіз динаміки та оптимізація підготовки лікарів-стоматологів-ортопедів у системі післядипломної освіти на кафедрі ортопедичної стоматології ІС НМАПО ім. П.Л. Шупика на циклах тематичного вдосконалення з ортопедичної стоматології за перспективними, сучасними напрямками.

Результати дослідження. Лікарі-стоматологи-ортопеди під час навчання на циклах тематичного вдосконалення на кафедрі ортопедичної стоматології ІС НМАПО ім. П.Л. Шупика підвищують рівень теоретичних знань, удосконалюють професійні вміння та практичні навички, необхідні лікарю-стоматологу-ортопеду для самостійної роботи в медичних закладах при виконанні певного виду ортопедичних втручань.

Висновки. Навчаючись на циклах тематичного вдосконалення з ортопедичної стоматології, які проводяться на кафедрі ортопедичної стоматології ІС НМАПО ім. П.Л. Шупика, лікарі-стоматологи-ортопеди отримують новітню інформацію – якнайглибшу і найширшу, з максимальним оволодінням практичними навичками для надання кваліфікованої та спеціалізованої допомоги.

Знання лікарями-стоматологами-ортопедами сучасних методів діагностики, лікування та профілактики основних стоматологічних захворювань сприятиме підвищенню якості надання стоматологічної допомоги при проведенні підготовки, планування й виготовлення конструкцій зубних протезів з використанням актуальних методик.

Ключові слова: стоматологія, лікар-стоматолог-ортопед, тематичне вдосконалення.

Вступ

Головним завданням безперервної післядипломної освіти лікарів-стоматологів-ортопедів на сучасному етапі є високоякісне навчання, орієнтоване на кінцеву мету – підвищення рівня професійної компетентності лікарів, що є загальноприйнятим у світовій практиці [1–3].

Сучасні наукові та технологічні досягнення стрімко впроваджуються у стоматологію, нові методи діагностики, лікування та профілактики основних стоматологічних захворювань вимагають від лікарів-стоматологів-ортопедів покращення їх спеціальної підготовки [4, 5].

Сучасні освітні інновації сприятимуть наблизенню стандартів підготовки вітчизняних лікарів стоматологів-ортопедів до міжнародних вимог і підвищенню їх професійних якостей [6].

На тлі різкого зниження бюджетних асигнувань як на охорону здоров'я, так і на заклади післядипломної освіти, залишається актуальним читання курсів тематичного вдосконалення за бюджетною формою навчання для лікарів-стоматологів, які працюють у лікувальних чи спеціалізованих стоматологічних закладах державної та комунальної власності (7–10).

Мета – аналіз динаміки та оптимізація підготовки лікарів-стоматологів-ортопедів у системі післядипломної освіти на кафедрі ортопедичної стоматології ІС НМАПО ім. П.Л. Шупика на циклах тематичного вдосконалення з ортопедичної стоматології за перспективними, сучасними напрямками.

Результати дослідження

На кафедрі ортопедичної стоматології ІС НМАПО імені П.Л. Шупика впродовж усіх років її існування, окрім циклів інтернатури, спеціалізації, стажування з ортопедичної стоматології та передатестаційних циклів, читалися цикли тематичного вдосконалення.

Основною метою навчання на тематичних циклах з ортопедичної стоматології є глибоке засвоєння теоретичних питань з розділів комплексної терапевтичної, хірургічної та ортодонтичної підготовки до знімного та незнімного протезування, максимальне оволодіння практичними навичками для підготовки, планування й виготовлення конструкцій зубних протезів з використанням сучасних методик, у тому числі із застосуванням дентальної імплантації. Для впровадження освітніх інноваційних технологій лекційний зал модернізовано відео- та проекційною апаратурою, яка використовується під час навчального процесу, лекцій і семінарів, демонстрації мультимедійних презентацій, є підключення до глобальної інформаційної мережі Інтернет. Тематика впроваджених у педагогічний процес циклів тематичного вдосконалення розробляється досвідченими викладачами, які беруть участь у роботі міжнародних виставок, наукових конференціях, стоматологічних форумах та, у свою чергу, є висококваліфікованими лікарями й володіють сучасними методиками клінічної діагностики та лікування стоматологічних захворювань.

Система навчання на циклах тематичного вдосконалення побудована традиційно і передбачає: лекційний курс, практичні та семінарські заняття. Навчання проводять за відповідними програмами та навчальними планами, затвердженими МОЗ України. Навчально-методичне забезпечення циклів тематичного вдосконалення, як і навчальні плани та програми, включає результати наукових і клінічних досліджень, винаходи та патенти співробітників кафедри, публікації у провідних журналах, збірниках матеріалів наукових конференцій і постійно оновлюється відповідно до вимог новітніх стоматологічних технологій. Зокрема, до тематики циклів «Незнімне протезування», «Знімне

протезування» додалися розроблені на пропозицію слухачів «Сучасні цифрові алгоритми планування дентальної імплантації, протезування та використання CAD/CAM технології в ортопедичній стоматології», «Дентальна імплантологія», «Сучасні методи лікування та профілактики стоматологічних хворих із застосуванням ортопедичних заходів».

Окрім очних циклів розроблені та впроваджені в навчальний процес кафедри цикли тематичного вдосконалення очно-заочної форми, з елементами дистанційного навчання: «Актуальні питання ортопедичної стоматології. Комплексна терапевтична, хірургічна та ортодонтична підготовка до протезування» тривалістю один місяць та «Ортопедичне лікування стоматологічних хворих з використанням дентальної імплантації» тривалістю один тиждень. Тривалість навчання на циклах: однотижневих – 36 годин; двотижневих – 78 годин; одномісячних – 156 годин.

Слухачі, які навчаються на двотижневих курсах, складають залік, один місяць – іспит, а в разі успішного складання заліку або іспиту отримують посвідчення встановленого зразка й відповідну кількість балів за шкалою оцінки різних видів діяльності лікарів у період між передатестаційними циклами: тижневі – 10 балів, двотижневі – 15 балів, чотирихтижневі – 30 балів.

Якість підготовки на тематичних курсах удосконалення контролюється шляхом анкетування слухачів і можливістю самостійно визначити рівень власних знань за допомогою розробленої професорсько-викладацьким складом кафедри комп'ютерної атестаційної тестової програми за фахом «Ортопедична стоматологія», яка представлена в комп'ютерному класі й охоплює весь обсяг теоретичних питань і практичних навичок, необхідних лікарю-спеціалісту для лікувальної роботи [3].

Висновки

Навчаючись на циклах тематичного вдосконалення з ортопедичної стоматології, які проводяться на кафедрі ортопедичної стоматології ІС НМАПО ім. П.Л. Шупика, лікарі-стоматологи-ортопеди отримують новітню теоретичну інформацію та практичні навички, що сприяє наданню висококваліфікованої та спеціалізованої допомоги населенню України.

Знання лікарями-стоматологами-ортопедами сучасних методів діагностики, лікування та профілактики основних стоматологічних захворювань сприятиме покращенню якості надання стоматологічної допомоги при проведенні підготовки, планування та виготовлення конструкцій зубних протезів з використанням сучасних методик ортопедичної реабілітації стоматологічних хворих.

ЛІТЕРАТУРА

1. Волосовець Т.М. Удосконалення засвоєння практичних навичок і методик лікарями-інтернами за спеціальністю «Стоматологія» – важлива складова формування майбутнього спеціаліста / Т.М. Волосовець, О.М. Дорошенко, Н.О. Бакшутова та ін. // Проблеми безперервної медичної освіти і науки. – 2014. – № 2. – С. 11–14.
2. Онищенко В. С. Основные аспекты в проведении семинарских занятий с врачами-интернами и курсантами по ортопедической стоматологии / В.С. Онищенко, П.А. Гурин, Е.Н. Дорошенко // Современная стоматология. – 2007. – № 4 (40). – С. 156–158.
3. Ортопедична стоматологія. Тестові завдання: навчальний посібник / В.І. Біда, О.М. Дорошенко, П.В. Леоненко, С.М. Ключан та ін.; Під ред. В.І. Біди, О.М. Дорошенко. – Київ: Фенікс, 2018. – 270 с.
4. Дорошенко О.М. Стоматологічні аспекти у діяльності сімейних лікарів / О.М. Дорошенко, Т.М. Волосовець, М.В. Дорошенко // Вісник соціальної гігієни та організації охорони. – 2014. – № 1. – С. 74–77.
5. Дорошенко О.М. Використання сучасних комп'ютерних технологій викладання лікарям-стоматологам-ортопедам на післядипломному етапі / О.М. Дорошенко // Галицький лікарський вісник. – 2005. – Вип. 1, том 12. – С. 28.
6. Doroshenko O.M. Assessment of academic performance with learning monitoring system for licensing integrated exam preparation in specialty of dentistry / O.M. Doroshenko, O.F. Sirenko // Медична освіта. – 2017. – № 1. – С. 52–55.
7. Біда В.І. Проблема перевірки якості підготовки фахівців, які навчаються на кафедрі ортопедичної стоматології / В.І. Біда, О.М. Дорошенко, П.В. Леоненко та ін. // Современная стоматология. – 2015. – № 2. – С. 132–134.
8. Волосовець Т.М. Проблемно-орієнтовані підходи до підготовки лікаря-стоматолога в системі післядипломної освіти / Т.М. Волосовець, О.М. Дорошенко // Матеріали XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої 60-річчю ТДМУ «Сучасні підходи до вищої медичної освіти в Україні», 18–19 травня 2017 року, м. Тернопіль. – Том 2. – С. 213–214.
9. Волосовець Т.М. Сучасні виклики та вимоги до неперервного професійного розвитку лікарів-стоматологів / Т.М. Волосовець, О.М. Дорошенко, М.В. Дорошенко // Медична освіта. – № 2 (78). – 2018. – С. 108–111.
10. Біда В.І. Державне управління реформуванням охорони здоров'я. Розвиток державного регулювання стоматологічної служби в Україні: монографія / В.І. Біда, Ю.І. Забуга. О.В. Біда. – К.: Синопис, 2011. – 116 с.

Современные аспекты подготовки врачей-стоматологов-ортопедов в системе последилового образования

В.И. Беда, Е.Н. Дорошенко, В.И. Радько, П.В. Леоненко, С.Н. Ключан, П.А. Гурин, О.А. Омеляненко, И.И. Паливода, Р.Г. Оснач, А.В. Пальчиков, С.М. Германчук

Введение. Главной целью последилового образования врачей стоматологов-ортопедов на современном этапе является высококачественное обучение, ориентированное на конечную цель – повышение уровня профессиональной компетентности врачей, что является общепринятым в мировой практике.

Цель: анализ динамики и оптимизация подготовки врачей-стоматологов-ортопедов в системе последилового образования на кафедре ортопедической стоматологии ИС НМАПО им. П.Л. Шупика на циклах тематического усовершенствования по перспективным, современным направлениям.

Результаты исследования. Врачи-стоматологи-ортопеды во время обучения на циклах тематического усовершенствования на кафедре ортопедической стоматологии ИС НМАПО им. П.Л. Шупика повышают уровень теоретических знаний, совершенствуют практические навыки, необходимые врачу-стоматологу-ортопеду для самостоятельной работы в медицинских учреждениях при выполнении определенного вида ортопедических вмешательств.

Выводы. Обучаясь на циклах тематического усовершенствования по ортопедической стоматологии на кафедре ортопедической стоматологии ИС НМАПО им. П.Л. Шупика, врачи-стоматологи-ортопеды получают новейшую теоретическую информацию, а также практические навыки, что способствует оказанию высококвалифицированной и специализированной помощи населению Украины.

Изучение врачами-стоматологами-ортопедами современных методов диагностики, лечения и профилактики основных стоматологических заболеваний позволит поднять качество оказания стоматологической помощи при проведении подготовки, планирования и изготовления конструкций зубных протезов с использованием актуальных методик.

Ключевые слова: стоматология, врач-стоматолог-ортопед, тематическое усовершенствование.

Modern aspects of training of doctors and dentists-orthopedists in the system of postgraduate education

V. Bida, O. Doroshenko, V. Radko, P. Leonenko, S. Klochan, P. Gurin, O. Omelyanenko, I. Palivoda, A. Palchykov, R. Osnach, S. Hermanchuk

Introduction. The main goal of the postgraduate education of orthopedic dentists on the modern stage is high-quality training focused on the final goal – increasing the level of professional competence of doctors, which is generally accepted in world practice.

Goal. Analysis of the dynamics and optimization dentists-orthopedists training in the system of postgraduate education at the Department of Prosthetic Dentistry DI NMAPO named P.L. Shupyk on cycles of thematic improvement on perspective, modern trends.

The results of the study. Dentists-orthopedists during training on the cycles of thematic improvement at the Department of Prosthetic Dentistry ID NMAPO named P.L. Shupyk increase the theoretical knowledge will improve practical skills necessary dentist-orthopedist for self robots in medical institutions in the performance of a certain type of orthopedic surgery.

Conclusions. Are trained on a series of thematic improvement on otopedicheskoj dentists who performed in the Department of Prosthetic Dentistry ID NMAPO named P.L. Shupyk dentists-orthopedists get the latest information – deep and wide tint, with a maximum mastery of practicality Navikom to provide skilled and specialized care. Knowledge of dentists-orthopedists modern methods of diagnosis, treatment and profilaktiki major dental diseases, will raise the quality of dental care during the preparation, planning and manufacturing dentures using topical methods.

Key words: dentistry, dentist-orthopedist, thematic improvement.

Біда Віталій Іванович – завідувач кафедри ортопедичної стоматології НМАПО ім. П.Л. Шупика.

О.М. Дорошенко – Інститут стоматології НМАПО ім. П.Л. Шупика. Кафедра ортопедичної стоматології.

В.І. Радько – Інститут стоматології НМАПО ім. П.Л. Шупика. Кафедра ортопедичної стоматології.

П.В. Леоненко – Інститут стоматології НМАПО ім. П.Л. Шупика. Кафедра ортопедичної стоматології.

С.М. Клочан – Інститут стоматології НМАПО ім. П.Л. Шупика. Кафедра ортопедичної стоматології.

П.О. Гурін – Інститут стоматології НМАПО ім. П.Л. Шупика. Кафедра ортопедичної стоматології.

І.І. Паливода – Інститут стоматології НМАПО ім. П.Л. Шупика. Кафедра ортопедичної стоматології.

Р.Г. Оснач – Інститут стоматології НМАПО ім. П.Л. Шупика. Кафедра ортопедичної стоматології.

А.В. Пальчиков – Інститут стоматології НМАПО ім. П.Л. Шупика. Кафедра ортопедичної стоматології.

С.М. Германчук – Інститут стоматології НМАПО ім. П.Л. Шупика. Кафедра ортопедичної стоматології.

Омельяненко Ольга Анатоліївна – канд. мед. наук, доцент кафедри ортопедичної стоматології ІС НМАПО імені П.Л. Шупика.

Адреса: Київ, вул. М. Пимоненка, 10-а. Тел.: (066) 737-48-29.

НОВИНИ • НОВИНИ • НОВИНИ • НОВИНИ • НОВИНИ • НОВИНИ • НОВИНИ • НОВИНИ • НОВИНИ

В ШВЕЦИИ РАЗРАБОТАЛИ НОВЫЙ ПРОЧНЫЙ СТОМАТОЛОГИЧЕСКИЙ МАТЕРИАЛ

Возможно, уже в ближайшем будущем стоматологи будут работать с материалом, продлевающим срок службы пломбы. Исследователи из Королевского технологического института Стокгольма усовершенствовали формулу полимерных стоматологических пластмасс.

Ученые факультета полимерных технологий и стекловолокна разработали материал, готовый к использованию в клинической практике стоматологов. Материал по характеристикам превосходит современные материалы, в том числе по прочности, твердости, биосовместимости и склонности к адгезии.

Преподаватель института Майкл Малкоч заявляет, что адгезия нового материала к поверхности эмали на 160 % превосходит адгезивные свойства популярных полимерных материалов. Следовательно, выпадение пломбы, выполненной из такого материала, маловероятно. Отмечается, что материал подходит для изготовления посредством трехмерной печати.

«Это более прочный, пластичный и одновременно не токсичный материал. Мы надеемся, что в будущем его применение станет стандартом в стоматологии, что позволит продлить срок службы реставрации», – говорит Малкоч.

Исследователи полагают, что на основе инновационного материала будут разработаны новые материалы для имплантатов. «Отличительная особенность материала в том, что в его составе увеличено число химических связей, таким образом, чтобы максимально улучшить его характеристики».

Для полимеризации триазин-трионовых мономеров авторы исследования применили метод свето-индуцированно-го тиол-ин соединения (ТУС), вместо стандартной методики тиол-ен соединения (ТЕС).

Преимущество ТУС-реакции заключается в продуцировании химических связей большей плотности, благодаря чему материал становится более прочным и стойким к механическим нагрузкам. «Это происходит из-за природы углерод-углеродных тройных связей, ковалентно соединяющихся с двумя тиолами посредством фотохимической реакции».

«Еще одна особенность материала – высокая биосовместимость с эмалью зуба благодаря вышеперечисленной химической связи. Лично я бы предпочел, чтобы мне выполнили реставрацию с использованием нового материала, а не акриловой пластмассы, поскольку известно, что они могут содержать аллергены и вещества с недоказанным воздействием на организм в своей составе», – говорит Малкоч.

Исследование проводилось на основе ранее проведенной М. Малкочом работы, в ходе которой был создан адгезив для соединения трещин костной ткани, обладающий одновременно прочностью к механическому воздействию и высокой сцепляющей способностью, как у самопротравливающего праймера.

www.dentalexpert.com.ua